उच्च व्यावसायिक व इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना.

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्याक विकास विभाग
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
शासन निर्णय, क्रमांक:अविवि-२०११/प्र.क्र. ४४/११/का.६
दिनांक :- १४ ऑक्टोबर, २०११.

संदर्भ :- १) अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शा. निर्णय, क्रमांक अविवि-२००९/प्र.क्र.४६ /०९/का.१, दि. ५/२/२००९.
२) अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शा. निर्णय, क्रमांक अविवि-२०१०/प्र.क्र.२१२/०९/का.४, दि. ३/२/२०१०.
३) अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शा. निर्णय, क्रमांक अविवि-२०१०/प्र.क्र.११२/१०/का.६, दि. २२/०७/२०१०.

शासन निर्णय :-

राज्य शासनाने अल्पसंख्याक लोकसमूह म्हणून घोषित केलेल्या राज्यातील मुस्लीम, बौध्द, ख्रिश्चन, जैन, शीख व पारसी या समाजातील तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या होतकरु व गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांकरिता सन २००८-०९ या वर्षात संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये शिष्यवृत्ती योजना कार्यान्वित केली होती. या योजनेच्या अंमलबजावणीचा गुणात्मक आढावा घेऊन ही योजना काही किरकोळ बदलांसह सुधारित स्वरुपात सन २००९-१० व २०१०-११ मध्येही संदर्भ क्र. २ व ३ येथील शासन निर्णयान्वये राबविण्यात आली. राज्यभरातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकडून या योजनेला मिळालेला चांगला प्रतिसाद व या योजनेची सकारात्मक फलनिष्पती विचारात घेऊन, तसेच सदर योजना राबविताना उद्भवणाऱ्या प्रशासकीय अडचणी, योजनेचे स्वरुप व अंमलबजावणीतील किरकोळ उणिवा यांचे निराकरण करुन अल्पसंख्याक समाजातील तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण तसेच इयत्ता बारावीनंतरच्या सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता ही योजना सन २०११-१२ या वर्षापासून पुढीलप्रमाणे सुधारित स्वरुपात कायम राबविण्यास याद्वारे मंजुरी देण्यात येत आहे.

भाग-१

उच्च व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या आर्थिकदृष्टया दुर्बल व गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांसाठी राबविण्यात येणारी शिष्यवृत्ती योजना :-

अ) योजनेची व्याप्ती :-

ही शिष्यवृती योजना महाराष्ट्राचा रहिवासी असलेल्या अल्पसंख्याक समाजाच्या विद्यार्थ्यांकरिता लागू असेल. या योजनेचा लाभ वैद्यकीय व अर्धवैद्यकीय अभ्यासक्रम तसेच इतर तांत्रिक व व्यावसायिक

अभ्यासक्रमात पदविका, पदवी तसेच पदव्युत्तर शैक्षणिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना अनुज्ञेय असेल.

ब] उपलब्ध शिष्यवृत्तींची संख्या :-

या योजनेंतर्गत एकूण १७,५०० नवीन शिष्यवृत्ती उपलब्ध करुन देण्यात येतील. यापैकी वैद्यकिय व अर्धवैद्यकिय, पदविका, पदवी तसेच पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांत शिक्षण घेत असलेल्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता २५०० नवीन शिष्यवृत्ती व वैद्यकिय व अर्धवैद्यकिय अभ्यासक्रम वगळता उर्वरित तांत्रिक व व्यावसायिक पदविका, पदवी तसेच पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांमध्ये शिकत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता १५,००० नवीन शिष्यवृत्ती उपलब्ध करुन देण्यात येतील. राज्य शासनाने धार्मिक अल्पसंख्याक लोकसमूह म्हणून घोषित केलेल्या मुस्लीम, बौध्द, जैन, ख्रिश्चन, शीख व पारसी या लोकसमूहांच्या राज्यातील लोकसंख्येच्या प्रमाणानुसार पुढीलप्रमाणे अभ्यासक्रम निहाय शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येतील. तसेच यापूर्वी देण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तींच्या नुतनीकरणासाठी वेगळया शिष्यवृत्ती देण्यात येतील.

राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रम निहाय वितरीत करावयाच्या शिष्यवृत्तींचा तपशील

अ.क्र.	अल्पसंख्याक लोकसमूह	वैद्यकीय व अर्धवैद्यकिय अभ्यासक्रमात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता उपलब्ध असलेल्या शिष्यवृत्तींची संख्या	वैद्यकीय व अर्धवैद्यकिय अभ्यासक्रम वगळता उर्वरित तांत्रिक व व्यावसायिक शैक्षणिक अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्तींची संख्या
१	मुस्लिम	१३६३	८,१७५
२	बौध्द	७६२	४,५७५
३	ख्रिश्चन	१५०	९००
४	जैन	१७५	१,०५०
५	शीख	२५	१५०
६	पारसी	२५	१५०
	एकूण	**२,५००**	**१५,०००**

क) योजनेच्या अटी व शर्ती :-

१) या योजनेंतर्गत मान्यताप्राप्त वैद्यकीय व अर्धवैद्यकीय तसेच तांत्रिक व व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये पदवी, पदविका व पदव्युत्तर प्रथम ते अंतिम वर्षामध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना या योजनेंतर्गत शिष्यवृत्ती स्वरुपात आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करुन दिले जाईल. गेल्या शैक्षणिक वर्षात यापूर्वी या योजनेंतर्गत ज्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली होती, त्या विद्यार्थ्यांपैकी संबंधित अभ्यासक्रमाचे मागील शैक्षणिक वर्ष ज्या विद्यार्थ्यांनी यशस्वीरित्या पूर्ण करुन पुढील वर्षात प्रवेश घेतला आहे असे विद्यार्थी, तसेच चालू शैक्षणिक वर्षात नव्याने प्रवेश घेतलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृत्ती योजना लागू असेल.

२) मान्यताप्राप्त विविध अभ्यासक्रमांमध्ये सामायिक प्रवेश चाचणीद्वारे (सीईटी) प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र ठरतील.

३) जे विद्यार्थी सामायिक प्रवेश चाचणी (सीईटी) न देता उक्त अभ्यासक्रम शिकत असतील, ते विद्यार्थी देखील या योजनेचा लाभ घेण्यास पात्र ठरू शकतील. तथापि, अशा विद्यार्थ्यांची निवड त्यांनी उच्च माध्यमिक / पदवी परीक्षांमध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांनुसार गुणवत्तेवर आधारित राहील.

४) पदवी व पदविका अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्तीसाठी निवड करताना त्यांची गुणवत्ता यादी त्यांनी माध्यमिक/ उच्च माध्यमिक परिक्षेमध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांच्या आधारे तयार केली जाईल, तर पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता यादी त्यांनी पदवी परिक्षेत अर्जित केलेल्या गुणांच्या आधारे तयार केली जाईल.

५) गुणवत्ता यादी तयार करताना विद्यार्थ्यांना समान गुण मिळाल्याच्या परिस्थितीत ज्या विद्यार्थ्यांचे वार्षिक कौटुंबिक उत्पन्न कमी असेल त्या विद्यार्थ्यास शिष्यवृत्तीकरिता प्राधान्य देण्यात येईल.

६) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक अभ्यासक्रमामध्ये शिक्षण घेत असेल, त्या अभ्यासक्रमाकरिता आकारण्यात येणारे प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक शुल्क किंवा रु.२५,०००/- यापैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येईल.

७) या योजनेंतर्गत शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्याला अन्य शिष्यवृत्ती अथवा विद्यावेतन याचा लाभ घेता येणार नाही.

८) जर एखादया विद्यार्थ्याला वैद्यकीय पदवी, पदव्युत्तर या अभ्यासक्रमाच्या अंतर्वासिता कालावधीत (Internship period) काही पारिश्रमिक मिळत असेल किंवा इतर अभ्यासक्रमांच्या बाबतीत प्रायोगिक प्रशिक्षणाच्या (Practical training) कालावधीत काही भत्ता /विद्यावेतन मिळत असेल तर त्या कालावधीत अशा विद्यार्थ्यास शिष्यवृत्ती अदा केली जाणार नाही.

९) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याचा अधिवासी असावा व त्याने माध्यमिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी.

१०) या शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या कुटुबांचे सर्व स्त्रोतांद्वारे मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रु.२.५० लक्ष किंवा त्यापेक्षा कमी असावे.

११) स्वयंरोजगार असलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र कोऱ्या कागदावर स्वयंप्रमाणित (Self Certified) प्रमाणपत्र स्वरुपात सादर करणे आवश्यक आहे. नोकरी करणा-या पालकांच्या बाबतीत नियोक्त्याकडून उत्पन्नाचा दाखला प्राप्त करुन घेण्यात यावा. विद्यार्थ्याचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्यास आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राहय धरण्यात येईल. या प्रमाणपत्रात अल्पसंख्यांक असल्याबद्दलचा उल्लेखदेखील असावा.

१२) या योजनेंतर्गत ३० टक्के शिष्यवृत्ती मुलींसाठी राखून ठेवण्यात येतील. एखाद्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलींची संख्या लाभार्थीमध्ये कमी असल्यास त्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलांमधून शिष्यवृत्ती देण्यात यावी. प्रथम ७०% विद्यार्थ्यांची (मुलींचा समावेश करुन) सर्वसाधारण यादी तयार करण्यात येईल व त्यानंतर ३०%. राखीव मुलींची शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात येईल.(७०% मध्ये समावेश असलेल्या मुलींचा अंतर्भाव ३०% राखीव यादीमध्ये नसेल.)

१३) या योजनेंतर्गत एखादया अल्पसंख्याक लोकसमूहाकरिता निश्चित केलेले शिष्यवृत्ती वितरणाचे लक्ष्य गाठले जात नसेल, तर इतर अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी त्या शिष्यवृत्ती समायोजित करण्यात येतील. मात्र एका प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्ती मागणी अर्ज कमी असतील तर त्या शिष्यवृत्ती दुस-या प्रवर्गामध्ये संख्येच्या प्रमाणात समायोजित करण्यात येतील.

१४) संबंधित विद्यार्थी स्वत:च्या चुकीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक शैक्षणिक प्रगती करत नसल्याबाबत किंवा संपाचा अवलंब करणे/ संपात सहभागी होणे, संबंधित प्राधिकाऱ्यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय अनियमितपणे गैरहजर राहणे इत्यादी स्वरुपाचे गैरवर्तन करत असल्याबाबत संबंधित शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने शिष्यवृत्ती मंजूर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांच्या निदर्शनास आणले तर अशा विद्यार्थ्याची शिष्यवृत्ती थांबविण्यात किंवा रद्द करण्यात येईल अथवा प्राधिकारी उचित समजतील अशा कालावधीपर्यंत रोखून धरण्यात येईल.

१५) जर एखाद्या विद्यार्थ्याने चुकीच्या माहितीच्या आधारे शिष्यवृत्ती मिळविली असल्याचे निदर्शनास आल्यास त्या विद्यार्थ्याची शिष्यवृत्ती तात्काळ रद्द करण्यात येईल व त्यास प्रदान करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची वसूली करण्यात येईल.तसेच अशा विद्यार्थ्याचे नाव काळया यादीत टाकले जाईल व कोणत्याही योजनेंतर्गत शिष्यवृत्ती मिळण्यास अशा विद्यार्थ्यास प्रतिबंधित केले जाईल.

१६) ज्या अभ्यासक्रमाकरिता शिष्यवृत्तीधारकास शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली आहे तो अभ्यासक्रम शिष्यवृत्ती धारकाने मध्येच सोडला तर अशा विद्यार्थ्यास प्रदान केलेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम राज्य शासनास योग्य वाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसूल केली जाईल.

१७) सदर शिष्यवृत्तीच्या विहीत अर्जातील अ.क्र. ४ मध्ये नमूद केलेली विद्यार्थ्यांच्या राष्ट्रीय बँकतील बचत खात्याबाबतची माहिती भरणे आवश्यक राहील.

ड) योजनेची प्रसिध्दी -

या योजनेची जाहिरात व प्रसिध्दी "अल्पसंख्याकांच्या समस्यांबाबत संशोधन, प्रशिक्षण व योजनांना प्रसिध्दी" या योजनेमध्ये प्रसिध्दी व इतर बाबींसाठी राखून ठेवलेल्या तरतुदीतून तसेच या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी येणा-या प्रशासकीय व त्यानुषंगीक खर्चासाठी संचालक, तंत्र शिक्षण व संचालक, वैद्यकीय शिक्षण यांना या योजनेसाठी मंजूर करण्यात आलेल्या एकूण निधीपैकी २% रक्कम प्रसिद्धीसाठी उपलब्ध करुन देण्यात येणार आहे. ही प्रसिध्दी राज्यातील प्रमुख वृत्तपत्रातून तसेच अल्पसंख्याक बहुल क्षेत्रातील मोठया खपाच्या वृत्तपत्रातून व अल्पसंख्याक भाषेतील वृत्तपत्रातून करण्यात येईल.

भाग-२

इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमधे शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना :-

अ) योजनेची व्याप्ती :-

या योजनेतील शिष्यवृत्तीचा लाभ इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमधे शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना अनुज्ञेय असेल.

ब] उपलब्ध शिष्यवृत्तींची संख्या :-

या योजनेंतर्गत एकूण २००० नवीन शिष्यवृत्ती उपलब्ध करुन देण्यात येतील. प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक शुल्क किंवा रु. ५०००/- या पैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येईल. तसेच प्रत्येक वर्षात पूर्वी दिलेल्या शिष्यवृत्तींच्या नुतनीकरणासाठी वेगळी शिष्यवृत्ती देण्यात येईल. काही अभ्यासक्रमांचे शुल्क रु.५०००/- पेक्षा कमी असेल तर त्यापैकी अखर्चित राहिलेली रक्कम अल्पसंख्यांक लोकसमूहांच्या प्रमाणात अधिकच्या शिष्यवृत्ती देण्यासाठी अनुज्ञेय असेल. राज्य शासनाने

धार्मिक अल्पसंख्याक लोकसमूह म्हणून घोषित केलेल्या मुस्लीम, बौध्द, जैन, ख्रिश्चन, शीख व पारसी या लोकसमूहांच्या राज्यातील लोकसंख्येच्या प्रमाणानुसार पुढीलप्रमाणे शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येतील.

राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रम निहाय वितरीत करावयाच्या शिष्यवृत्तींचा तपशील

अ.क्र.	अल्पसंख्याक लोकसमूह	शिष्यवृत्तींची संख्या
१	मुस्लिम	१,०९०
२	बौध्द	६१०
३	ख्रिश्चन	१२०
४	जैन	१४०
५	शीख	२०
६	पारसी	२०
	एकूण	२,०००

क) योजनेच्या अटी व शर्ती :-

१) सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षात इयत्ता बारावीनंतरच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रमांमध्ये प्रथम वर्ष ते अंतिम वर्षामध्ये शिकत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना ही योजना लागू असेल.

२) मान्यताप्राप्त विविध अभ्यासक्रमामध्ये प्रवेश घेतेवेळी इयत्ता १२ वी मध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांचा विचार करुन शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येईल.

३) गुणवत्ता यादी तयार करताना विद्यार्थ्यांना समान गुण मिळाल्याच्या परिस्थितीत ज्या विद्यार्थ्याचे वार्षिक कौटुबिक उत्पन्न कमी असेल त्या विद्यार्थ्यास शिष्यवृत्तीकरिता प्राधान्य देण्यात येईल.

४) या योजनेंतर्गत शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्याला अन्य शिष्यवृत्ती अथवा विद्यावेतन याचा लाभ घेता येणार नाही.

५) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याचा अधिवासी असावा व त्याने माध्यमिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी.

६) या शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या कुटूंबाचे सर्व स्त्रोतांद्वारे मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रु.२.५० लक्ष किंवा त्यापेक्षा कमी असावे.

७) स्वयंरोजगार असलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र कोऱ्या पेपरवर स्वंयप्रमाणित (Self Certified) प्रमाणपत्र स्वरुपात सादर करणे आवश्यक आहे. नोकरी करणा-या पालकांच्या बाबतीत नियोक्त्याकडून उत्पन्नाचा दाखला प्राप्त करुन घेण्यात यावा. विद्यार्थ्याचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्याचे आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राहय धरण्यात येईल. या प्रमाणपत्रात अल्पसंख्यांक असल्याबद्दलचा उल्लेखदेखील करण्यात यावा.

८) या योजनेंतर्गत ३० टक्के शिष्यवृत्ती मुलींसाठी राखून ठेवण्यात येतील. एखाद्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलींची संख्या लाभार्थीमध्ये कमी असल्यास त्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलांमधून शिष्यवृत्ती देण्यात यावी. प्रथम ७०% विद्यार्थ्यांची (मुलींचा समावेश करुन) सर्वसाधारण यादी तयार करण्यात येईल व त्यानंतर ३०%. राखीव मुलींची शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात येईल.(७०% मध्ये समावेश असलेल्या मुलींचा अंतर्भाव ३०% राखीव यादीमध्ये नसेल.)

९) या योजनेंतर्गत एखादया अल्पसंख्याक लोकसमूहाकरिता निश्चित केलेले शिष्यवृत्ती वितरणाचे लक्ष्य गाठले जात नसेल, तर इतर अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी त्या शिष्यवृत्ती समायोजित करण्यात येतील. मात्र एका प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्ती मागणी अर्ज कमी असतील तर त्या शिष्यवृत्ती दुस-या प्रवर्गामध्ये संख्येच्या प्रमाणात समायोजित करण्यात येतील.

१०) संबंधित विद्यार्थी स्वतःच्या चुकीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक शैक्षणिक प्रगती करत नसल्याबाबत किंवा संपाचा अवलंब करणे/ संपात सहभागी होणे, संबंधित प्राधिकाऱ्यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय अनियमितपणे गैरहजर राहणे इत्यादी स्वरुपाचे गैरवर्तन करत असल्याबाबत संबंधित शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने शिष्यवृत्ती मंजूर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांच्या निदर्शनास आणले तर अशा विद्यार्थ्याची शिष्यवृत्ती थांबविण्यात किंवा रद्द करण्यात येईल अथवा प्राधिकारी उचित समजतील अशा कालावधीपर्यंत रोखून धरण्यात येईल.

११) जर एखाद्या विद्यार्थ्यांने चुकीच्या माहितीच्या आधारे शिष्यवृत्ती मिळविली असल्याचे निदर्शनास आल्यास त्या विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती तात्काळ रद्द करण्यात येईल व त्यास प्रदान करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची वसूली करण्यात येईल.तसेच अशा विद्यार्थ्याचे नाव काळया यादीत टाकले जाईल व कोणत्याही योजनेंतर्गत शिष्यवृत्ती मिळण्यास अशा विद्यार्थ्यास प्रतिबंधित केले जाईल.

१२) ज्या अभ्यासक्रमाकरिता शिष्यवृत्तीधारकास शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली आहे तो अभ्यासक्रम शिष्यवृत्ती धारकाने मध्येच सोडला तर अशा विद्यार्थ्यास प्रदान केलेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम राज्य शासनास योग्य वाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसूल केली जाईल.

१३) सदर शिष्यवृत्तीच्या विहीत अर्जातील अ.क्र. ४ मध्ये नमूद केलेली विद्यार्थ्यांच्या राष्ट्रीयकृत बॅकेतील बचत खात्याबाबतची माहिती भरणे आवश्यक राहील.

भाग - ३

शिष्यवृत्ती अर्जांची उपलब्धता व योजनेच्या अंमलबजावणीची कार्यपध्दती:

१) शिष्यवृत्ती योजनेच्या भाग- १ (वैद्यकीय शिक्षण वगळून) व भाग-२ करिता संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्र शिक्षण संचालनालय हे नोडल अधिकारी म्हणून काम पाहतील. भाग -१ मधील वैद्यकीय अभ्यासक्रमाच्या शिष्यवृत्तीकरीता संचालक वैद्यकीय शिक्षण, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय हे नोडल अधिकारी म्हणून काम करतील.

२) या योजनेंतर्गत नव्याने अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी व मागील वर्षातील शिष्यवृत्तीधारकांच्या शिष्यवृत्तीच्या नूतनीकरणाकरिता शिष्यवृत्ती अर्जाचे स्वतंत्र नमुने महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in/www.dte.org.in/www.dmer.org.in/www.dhe.org.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले आहेत. विद्यार्थ्यांनी नोडल अधिका-याने ठरविलेल्या वेळापत्रक व कार्यपद्धतीनुसार अर्ज सादर करावेत.

३) पात्र उमेदवारांनी विहित मुदतीत शिष्यवृत्ती करीता अर्ज करावेत याकरिता सर्व संचालक (संचालक वैद्यकीय शिक्षण, संचालक उच्च शिक्षण , संचालक, तंत्र शिक्षण, कृषी, पशुवैद्यकीय व मत्स्य अभ्यासक्रम, युनानी, आयुर्वेदिक, इ सर्व विद्यापीठे) यांनी संबंधित महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना सुचित करावे. सर्व संचालकांनी यासंदर्भातील अहवाल नोडल अधिकारी (संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्र शिक्षण संचालनालय आणि वैद्यकीय शिक्षण) यांना ठरलेल्या वेळापत्रकाप्रमाणे पाठवावे.

४) भाग-२ करिताच्या शिष्यवृत्ती योजनेसाठी इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमधे शिक्षण घेणाऱ्या कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांनी ठरवलेल्या वेळापत्रक व

कार्यपद्धतीनुसार ते शिकत असलेल्या महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांकडे सादर करावयाचे आहेत. तद्नंतर या शासन निर्णयाद्वारे विहित केलेल्या अटी व शर्तीनुसार शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र ठरणाऱ्या उमेदवारांची निवड संचालक उच्च शिक्षण , उच्च शिक्षण संचालनालय यांच्याकडून करण्यात येईल व शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र ठरलेल्या विद्यार्थ्यांची यादी संबंधित संचालकांनी संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्र शिक्षण संचालनालय यांच्याकडे पाठवावे. शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र ठरणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तींची रक्कम अदा करण्याच्या दृष्टीने संचालक, तंत्र शिक्षण संबंधित महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांमार्फत त्या त्या उमेदवारांच्या बँक खात्यात जमा केली जाईल.

५) सदर योजनेंतर्गत समर्पित केलेल्या अथवा विहीत मुदतीत न स्विकारलेल्या शिष्यवृत्ती प्रतीक्षायादी वरील विद्यार्थ्यांना क्रमवारीनुसार देण्यात येतील.

योजनेंतर्गत निधीची उपलब्धता :-

या योजनेंतर्गत विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती अदा करण्यासाठी लागणारा प्रत्यक्ष निधी अधिक या निधीच्या २% इतकी अतिरिक्त रक्कम (योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी येणाऱ्या प्रशासकीय व त्यानुषंगिक खर्चासाठी) संचालक,तंत्र शिक्षण व संचालक, वैद्यकिय शिक्षण यांच्या अधिनस्थ ठेवण्यास मंजुरी देण्यात येत आहे.

या योजनेंतर्गत अल्पसंख्याक विकास विभागाकडून प्राप्त झालेल्या निधीसंदर्भात संचालक (तंत्र शिक्षण), तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व संचालक (वैद्यकिय शिक्षण), वैद्यकिय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे स्वीय प्रपंजी खाते (PLA account) व त्या अनुषंगिक अभिलेख ठेवतील व त्याची अल्पसंख्याक विकास विभागाकडून किंवा विभागाने प्राधिकृत केलेल्या अन्य प्राधिकरणाकडून वेळोवेळी तपासणी करण्यात येईल.

शिष्यवृत्ती अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे :-

शिष्यवृत्ती अर्जासोबत खालील प्रमाणपत्रे / प्रतिज्ञापत्रे जोडण्यात यावी.

१) विद्यार्थ्याचे स्वत:ची स्वाक्षरी असलेली पासपोर्ट आकाराचे छायाचित्र.

२) विद्यार्थ्याने शालांत परीक्षा व त्यापुढील परीक्षांमध्ये प्राप्त केलेले गुण दर्शविणाऱ्या गुणपत्रिकांच्या साक्षांकीत प्रती.

३) स्वयंरोजगार असलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र कोऱ्या पेपरवर स्वंयप्रमाणित (Self Certified) प्रमाणपत्र स्वरुपात सादर करणे आवश्यक आहे. नोकरी करणा-या पालकांच्या बाबतीत नियोक्त्याकडून उत्पन्नाचा दाखला प्राप्त करुन घेण्यात यावा. विद्यार्थ्याचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्याचे आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राहय धरण्यात येईल. या प्रमाणपत्रात अल्पसंख्यांक असल्याबद्दलचा उल्लेखदेखील करण्यात यावा.

४) कायम निवासाच्या पत्त्यासंबंधी पुरावा उदा. शिधापत्रिकेची प्रत, वीज/दूरध्वनी देयकाची प्रत, पारपत्राची प्रत, निवडणूक ओळखपत्राची प्रत इ. (कोणतीही एक)

५) आगाऊ पावतीची प्रत. (Advance Receipt)

सदर योजनेच्या अंमलबजावणीची पूर्ण जबाबदारी संचालक, (वैद्यकीय शिक्षण), वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व संचालक (तंत्र शिक्षण) तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांची राहील.

सदरहू योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता संचालक (वैद्यकीय शिक्षण), संचालक (तंत्र शिक्षण), संचालक (उच्च शिक्षण), संचालक (शिक्षण) , कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, आयुक्त (पशुसंवर्धन), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी आपल्या अधिपत्याखालील शैक्षणिक संस्थांना अवगत करावे.

या योजनेंतर्गत होणारा खर्च मागणी क्रमांक झेडई-१,मुख्यलेखाशीर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२ समाजकल्याण २०० इतर कार्यक्रम, राज्य योंजनातंर्गत योजना (०१)(२०) उच्च शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजनेकरिता सहायक अनुदान (२२३५- ए - ३३८) या लेखाशीर्षखाली दर्शविण्यात येईल व त्या त्या आर्थिक वर्षात या शीर्षाखाली उपलब्ध तरतुदीतून भागविण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (www. maharashtra. gov.in) उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१११०१४१४५३२१००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उज्ज्वला सं. दांडेकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. राज्यपालांचे सचिव,
मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
मा. उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
सर्व मंत्रालयीन विभाग
संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे
संचालक, तंत्रशिक्षण, मुंबई
संचालक, वैद्यकीय शिक्षण, मुंबई
आयुक्त (पशुसंवर्धन), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक (शिक्षण), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
* सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय (प्रसिध्दीसाठी)
* पत्राने

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

Minorities Development Department

Form of Application for Scholarship Scheme for Minority(Muslim/Christian/Parsi/Buddhist/Jain/Sikh) Students for pursuing Technical & Professional Studies

For Office Use Only

SL. No. of Application	Year	Course

Whether approved ? **YES /NO** ☐

Paste Latest Passport Size Color Photo with Signature. Do not Staple.

1. Personal Details

a. Full Name: ____________________

(As appeard in the HSC/Equivalent Examination)

b. Fathers' / Husbands' Name ____________________

c. Mothers' Name ____________________

d. Domicile State : ____________________ e. Nationality: Indian

f. Address for correspondence ____________________

P I N ______

g. Tel. No. (With STD) ____ - ____________

h. E-Mail ____________________

i. Gender ____ (M-Male/F-Female)

j. Date of Birth __ __ / __ __ / __ __ __ __ (D D / M M / Y Y Y Y)

k. Religion ____________ (Muslim/Christian/Parsi/Buddhist/Jain/Sikh)

2. Qualification Details (SSC Onward)

SN	Examination Passed	University / Board Institution / Council of Examination	Year of Passing	Percentage of marks
1	SSC			
2	HSC			
3				
4				

3. Total Annual Course fee in Rs. (Do not include refundable deposits)

Tution Fees ________ Dev. Fees ________ Other Fees ________ Total ________

Total in words : Rs. ____________________

4. Details of Saving Bank account of Students

a. Name of the Bank : ____________________

b. Full Address ____________________

PIN ______

c. Branch Code ____________ d. A.c No ____________

d. MICR NO. of the Bank ____________

5. Annual Income of Parent / Guardian of the student : Rs. ______________

(Specimen form of declaration of annual income and minority status on Rs. 100/- non judicial stamp paper is given at Annexure I which is to be signed by the studnet and parent /Guardian of the student. In case parent / guardian are employed, income certif

6. a.Course Name : ______________ b. Year of Study : ______________

c. Admission on the Basis of Competative exam (Y/N) [ ] If yes, name of CET ______________

7 Name of the College / Instituion where admitted :

a. College Name :

b. College Address

c. Telephone No. d. Fax No.

e. Email Address :

f. Is the college / institution recognized. (Yes / No)

g. If yes the name of authority which has recogniszed the instituions :

h. To which University / Board is it affiliated :

8 Documents enclosed with the application

i) Attested certificates of educational qualification as filled up in para 2.

ii) Income declaration -self attested affidavit on plane paper and income certificate from the employer, if any

iii) Proof of permanent residence (Domicile Cettificate / Ration Card/ Driving Licence / Electricity Bill/ Indian Passport/ Election ID/ Telephone Bill/ etc)

9. Declaration

a I hereby declare that the information given above is correct.

b I shall abide by the terms and conditions for sanction of Scholarship for Minority Students for pursuing Technical & Professional Studies

c I undertake, if it is found that the information given by me is false or if I violate the terms and conditions of the scholarship, the scholarship sanctioned to me, may be cancelled and the entire amount of scholarship will be refunded by me or recovered

Date :

Place :

Signature of Candidate

Name (______________)

(Proforma is filled by the Institute / College Head with official seal)

10 Verification of information to be furnished by the Head of Institution / College :

It is certified that the information filled above by Shri / Smt. / Kumari ______________ S/O, D/O, W/O Shri ______________ who is admitted in course ______________ for the academic year ______ is correct. It is further certified that as per Govt. order G.A.D. No : RAA-2005/89/CR-19/2005/35 dated 9.10.2006, the applicant belongs to ______ minority community.

Date : ___ / ___ / ___

Place :

Signature of the Head of Institution /

Annexure -I

DECLARATION OF FAMILY INCOME AND MINORITY STATUS

I ....(Father /Mother/ Guardian) of..(Name of Student) who is studying in..hereby declare that my annual income from all sources is Rs .... in word Rs. ....only.

I also declare that I belong to ________________ minority community declared as Minority Community by Government of Maharashtra, General Administrative Department Notification No. RAA/2005/89/C.R.19/2005, dtd 9th November, 2006.

If at any stage, it is found that the information given by me is false/not true, all benefits given to the student under the scheme of "*Scholarship Scheme for pursuing Technical & Professional Studies to the students belonging to Minority Communities*" could be withdrawn and legal action as deemed fit, may be taken against me or my ward.

Signature Student

Signature (Mother/Father/Guardian)

Date : ....

Residential Address :

....

....

....

....

Annexure -II

Receipt

Received the scholarship through ECS on Bank Account No. ____ __ ______ ____ _____ ___ of ________________ branch ________ / Cheque No. __________ dated _________ for Rs. __________/- (Rs.____ ________only) toward the Scholarship for pursuing Technical & Professional Studies to the students belonging to Minority Communities for the year ________________ .

(Name of Student)

Signature of the Student with

Revenue Stamp

उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अखत्यारितील शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनांतर्गत पात्र लाभार्थ्यांना त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात रक्कम थेट जमा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : स्कॉलर-४९१७/प्र.क्र.१४६/मशि-२,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ०२ ऑगस्ट, २०१७.

वाचा :- (१) महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्ष्यित वितरण) अधिनियम, २०१६.
(२) शासन अधिसूचना, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्रमांक:स्कॅालर-४९१७/ प्र.क्र.१४६/मशि-२, दिनांक२९.०६.२०१७.

प्रस्तावना :-

गुणवान व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी राज्य शासनाकडून देण्यात येणाऱ्या काही शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजना उच्च शिक्षण संचालनालयामार्फत राबविण्यात येतात.

२. संदर्भाधिन क्र. १ येथील महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्ष्यित वितरण) अधिनियम, २०१६ मध्ये शासनाकडून देण्यात येणारे कोणतेही आर्थिक सहाय्य, लाभ व सेवांच्या प्रयोजनांर्थ संबंधित लाभार्थ्यांचे अधिप्रमाणन किंवा पुरावा म्हणून आधार क्रमांक प्राप्त करून त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात वित्तीय लाभाची रक्कम थेट जमा करण्याची तरतूद केली आहे. सदर अधिनियमातील कलम ३ व ४ मधील तरतुदीनुसार संदर्भाधीन क्र.२ येथील अधिसूचनेन्वये उच्च शिक्षण संचालनालयामार्फत विद्यार्थ्यांना राज्य शासनाकडून देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनांची सूची व सदर योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी ओळख सिद्ध करण्याच्या प्रयोजनार्थ ओळखीचे अधिप्रमाणन किंवा पुरावा अधिसूचीत केले आहेत. त्यानुसार अधिसूचीत केलेल्या शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनांचा लाभ देण्याच्या प्रयोजनार्थ संबंधित लाभार्थ्यांचे अधिप्रमाणन किंवा पुरावा म्हणून आधार क्रमांक प्राप्त करून, त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात वित्तीय लाभाची रक्कम थेट जमा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

३. तरी संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील अधिसूचनेमध्ये अधिसूचित केलेल्या शिष्यवृत्ती/ आर्थिक सहाय्य योजनेंतर्गत पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी लाभाची रक्कम ही थेट लाभार्थ्यांस त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात शासनाकडून जमा करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्ष्यित वितरण) अधिनियम, २०१६ मधील तरतूदी व संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील

अधिसूचना विचारात घेवून, शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अखत्यारितील **परिशिष्ट "अ"** मधील शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेअंतर्गत देण्यात येणाऱ्या लाभाची रक्कम संबंधित महाविद्यालयांना देण्याऐवजी, पात्र लाभार्थ्यांस थेट त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यात यावी.

२. प्रस्तुत शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी समन्वय अधिकारी म्हणून संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हे राहतील. तसेच, सहाय्यक संचालक (लेखा), उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना उक्त शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेकरीता आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेंतर्गत देण्यात येणाऱ्या लाभाची रक्कम पात्र लाभार्थ्याच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे कार्यपध्दती विहित करण्यात येत आहे :-

(१) **परिशिष्ट "अ"** मध्ये नमूद केलेल्या शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेच्या लाभासाठी शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेली कार्यपध्दती, अटी, शर्ती व निकष लागू राहतील.

(२) अर्जदार विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेसंदर्भातील ऑन-लाईन अर्जासोबत त्यांच्या आधार क्रमांकाबरोबरच आधार संलग्नित बचत बँक खात्याचा तपशिल द्यावा. संबंधित शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/विद्यापीठे/सक्षम प्राधिकारी यांनी सदर योजनेसंबंधीच्या शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार प्राप्त अर्जांची छाननी करावी व DBT पोर्टलवर दर्शविल्याप्रमाणे पुढील कार्यवाही करावी.

(३) शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठे/महाविद्यालयांनी प्रत्येक विद्यार्थ्याचा प्रवेश निश्चित करताना त्यांचा आधार क्रमांक हा संबंधित शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठ/महविद्यालयाच्या सांकेतिक क्रमांकाशी (Unique Number) (AISHE Code अथवा शैक्षणिक संस्था/ विद्यापीठ/महाविद्यालयाने दिलेला नोंदणीकृत क्रमांक) जोडून त्याआधारे विकसित केलेली विद्यार्थ्यांची परिपूर्ण माहीती (Data Base) ही प्रस्तावित DBT पोर्टलशी जोडण्यासाठी संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना उपलब्ध करुन द्यावी.

(४) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी प्रत्येक योजनेकरिता राष्ट्रीयकृत बँकेत एक संयुक्त खाते उघडून त्याद्वारे लाभार्थी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती राज्यस्तरीय DBT पोर्टल मार्फत अदा करण्याची कार्यवाही करावी. वर नमूद खात्याव्यतिरिक्त इतर कोणतेही खाते जिल्हा/तालुका/विभागस्तरावर ठेवण्यात येऊ नये.

(५) उच्च शिक्षण संचालनालयाने शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेची माहिती महाविद्यालयाच्या सांकेतिक क्रमांकासह (Unique Number) विद्यापीठ/

महाविद्यालयाचा नोंदणीकृत क्रमांक (AISHE) DBT पोर्टलला जोडण्याची कार्यवाही करावी.

(६) सदर प्रयोजनार्थ माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाकडून केंद्रीभूत थेट लाभ हस्तांतरण पोर्टल विकसित करण्यात येत असून, यासंदर्भात वेळोवेळी मार्गदर्शक सूचना स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल. शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेसंदर्भातील अर्ज करण्यापासून शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्याची रक्कम लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यापर्यंतच्या सर्व प्रक्रियेसाठी राज्यस्तरीय DBT पोर्टलचा वापर करणे अनिवार्य राहिल.

(७) पात्र लाभार्थ्यांनी त्यांचा आधार क्रमांक हा ऑन-लाईन अर्जासोबत देणे आवश्यक असेल. तसेच ज्या बँक खात्यात पात्र लाभार्थ्यांना रक्कम प्राप्त करुन घ्यावयाची आहे, असे खाते ऑन-लाईन अर्जासोबत दिलेल्या आधार क्रमांकाशी संलग्न असल्याची खात्री करुन घ्यावी.

(८) उक्त योजनेअंतर्गत सध्या लाभ घेत असलेले व नवीन लाभार्थी विद्यार्थ्यांना यापुढे राज्यस्तरीय DBT पोर्टलवर नव्याने अर्ज करणे अनिवार्य राहिल. या योजनांतर्गत पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्याची रक्कम अदा करतेवेळी लाभार्थी विद्यार्थी, अभ्यासक्रम व शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालय/विद्यापीठनिहाय सविस्तर यादी उपलब्ध करुन देण्याची जबाबदारी उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याची असेल. तसेच सदर यादी उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर न चुकता प्रसिध्द करणे बंधनकारक राहील.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करुन देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१७०८०२१६१६१४४४०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Rohini Bhalekar

Digitally signed by Rohini Bhalekar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Higher And Technical Education Dept, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=440c600559857f4234e969f892346c88247ac81346a1b7229bf9917deb7bce48, cn=Rohini Bhalekar
Date: 2017.08.02 16:18:20 +05'30'

(रोहिणी भालेकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल,मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई,

४. मा.राज्यमंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई,
५. सर्व मा. मंत्री व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
६. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
७. प्रधान सचिव (कृषि), कृषि व प.दु.म. विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
८. प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधि द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
९. प्रधान सचिव, माहिती तंत्रज्ञान (सा.प्र.वि.) मंत्रालय, मुंबई,
१०. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
११. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१२. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
१३. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
१४. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (सदर शासन निर्णय सर्व शैक्षणिक संस्था/ सर्व महाविद्यालये/ सर्व विद्यापीठे यांच्या निदर्शनास आणण्यात यावा.)
१५. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे,
१६. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण (संचालक, उच्च शिक्षण यांच्यामार्फत)
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर,
१८. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर,
१९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
२०. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
२१. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
२२. उपसचिव (मशि/विशि/तांशि) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय,मुंबई,
२३. कक्ष अधिकारी, मशि-३, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय,मुंबई,
२४. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक,
२५. निवड नस्ती मशि-२.

परिशिष्ट "अ"

अ.क्र.	योजनांची नावे
१	हिंदी मधील मॅट्रिकोत्तर अभ्यासासाठी अहिंदी भाषिक राज्यातील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती
२	राज्य शासनाची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
३	गणित व भौतिकशास्त्र विषयातील प्रज्ञावान विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती
४	शासकीय विद्यानिकेतन शिष्यवृत्ती
५	एकलव्य आर्थिक सहाय्य
६	गुणवान विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य
७	राज्य शासनाची दक्षिणा अधिछात्रवृत्ती
८	शासकीय संशोधन अधिछात्रवृत्ती
९	जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ शिष्यवृत्ती
१०	माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य
११	स्वातंत्र सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य

स्वातंत्र्य सैनिकांच्या तसेच आजी व माजी
सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण विभाग,
शासन परिपत्रक, क्र. एनडीएफ १०९५/५०३/[१८०७/९५]/साशि-५.
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-३२.
दिनांक:- १३ जून १९९७.

वाचा:-१]शासन निर्णय,शालेय शिक्षण विभाग,क्र.एनडीएफ १०९४/ [१६६८/९४]साशि-५, दि. १३.९.१९९४.
२]शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे क्र.माजीसै १०९६/ ३६३३९/२१-ई,दि.८.११.१९९६ चे पत्र.

शासन परिपत्रक:- शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्र.एनडीएफ १०९४/[१६६८/९४] साशि-५, दि.१३.९.१९९४ अन्वये स्वातंत्र्य सैनिकांच्या तसेच आजी व माजी सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती मंजूर करण्यात आल्या आहेत. माजी सैनिकांच्या पाल्यांना/विधवांना शैक्षणिक सवलती देताना अर्जदाराकडून एक विहित नमुन्यात आवेदन घेतले जाते. त्याआधारे शुल्क माफी सवलत,पुस्तके व गणवेश खरेदीसाठी अनुदान दिले जाते. माजी सैनिकांना संरक्षण मंत्रालयाकडून शैक्षणिक सवलती दिल्या जातात.त्यामुळे राज्य शासन व केंद्र शासनाकडून अशा दोन्हीकडून लाभ घेऊन या योजनेचा गैरफायदा घेण्याचा प्रकार होण्याची शक्यता असल्यामुळे आजी,माजी व स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना/विधवांना शैक्षणिक सवलती देताना अर्जदाराकडून केंद्र शासनाकडून किंवा राज्य शासनाकडून यापैकी एका यंत्रणेकडून लाभ घेण्यात येत असे निवेदन[हमी] शिक्षणाधिकारी[माध्यमिक],जिल्हा परिषद यांनी घ्यावे व त्यानंतर शैक्षणिक सवलती मंजूर करण्यात याव्यात.

२. शिक्षण व सेवायोजन विभाग,शासन निर्णय,क्र.एनडीएफ १०७९/२२२९२०/[६३१] साशि-५,दि.१४ जानेवारी १९८५ सोबतच्या अर्जाच्या विहित नमुन्याच्या शेवटी खालील वाक्याचा समावेश करण्यात यावा:-

"मला/माझ्या पत्नीला/मुलाला/मुलीला खाली नमूद केलेली माहिती [illegible] घेऊन १९..ते १९.. या शैक्षणिक वर्षासाठी शैक्षणिक सवलती मंजूर कराव्यात. शैक्षणिक सवलती मला महाराष्ट्र शासनाच्या शिक्षण विभागाकडून देत आहे. केंद्र शासनाकडून शैक्षणिक सवलतीबाबती कोणताही आर्थिक किंवा वस्तु स्वरुपात लाभ [illegible] स्वीकारण्यात येत नाही असे प्रतिज्ञेवर लेखी देत आहे."

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

[स. श्री. नारकर]
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व विभागीय आयुक्त
मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव.
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य,पुणे
उच्च शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य,पुणे

माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना.

१९८४-८५ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण व सेवायोजन विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक: एनडीएफ १०७९/२२२१२०[५७७]सा शि-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक:- १४ जानेवारी, १९८५.

संदर्भ:- १] शासन निर्णय, शिक्षण विभाग, क्रमांक: एनडीएफ १०७२/२४८७-एस, दि. १०.११.१९७२.
२] शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक: एनडीएफ १०८१/३१०१९/२१-ह, दि. २२ मे, १९८४.

शासन निर्णय:- शासन निर्णय, शिक्षण विभाग, क्रमांक: एनडीएफ १०७२/२४८७-एस, दिनांक १० नोव्हेंबर १९७२ अन्वये सैनिकांच्या मुलांना, पत्नींना आणि विधवांना शैक्षणिक सवलती देण्याबाबतची सुधारीत योजना लागू करण्यात आली. सदर योजनेनुसार "अ" वर्गातील सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना ज्या शैक्षणिक सवलती देण्यात येतात त्या शैक्षणिक सवलती माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना देण्यात याव्यात अशी मागणी महाराष्ट्र राज्य सैनिक मंडळ यांनी शासनाकडे केली होती. या मागणीचा शासनाने सर्व बाजूंनी विचार केला असून असा निर्णय घेतला आहे की, महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास-प्रमाणपत्र धारण करणाऱ्या किंवा महाराष्ट्रात भरती झालेल्या भूदल, नौदल आणि वायुदलातील तत्सम दर्जाच्या हुद्यापर्यन्त [वा या हुद्यापेक्षा कमी हुद्यावरून] निवृत्त झालेल्या माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना १९८४-८५ च्या शैक्षणिक वर्षापासून कार्यान्वित करण्यात यावी.

२. या योजनेनुसार वर नमूद केलेल्या प्रकारातील माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना खालील शैक्षणिक सवलती देण्यात येतील:-

[१] राज्यातील मान्यता प्राप्त व अनुदानित शैक्षणिक संस्थेत शिक्षणाच्या सर्व स्तरावर फी माफीची सवलत [इयत्ता पहिलीपासून पदव्युत्तर स्तरापर्यन्त] संपूर्ण शिक्षणाची सवलत म्हणजे शिक्षण फी, सत्र फी, प्रवेश फी, ग्रंथालय फी, प्रयोगशाळा फी, भरावी लागणार नाही.

[२] राज्यातील मान्यताप्राप्त व अनुदानीत माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालये यामध्ये माध्यमिक शालांत परीक्षा व उच्च माध्यमिक स्तरापर्यन्त अभ्यासक्रम शिकत असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना खालीलप्रमाणे पुस्तके व गणवेशाकरिता अनुदान देण्यात येईल.

शिक्षणाचा स्तर	पुस्तकासाठी अनुदान	गणवेशासाठी अनुदान
इयत्ता १ ते ७	रु १०/- वार्षिक	रु २५/- वार्षिक
इयत्ता ८ ते १२	रु ३०/- वार्षिक	रु ५०/- वार्षिक

(३) शासनमान्य अनुदानित अध्यापक विद्यालयात शिक्षण घेणा-या वर नमूद केलेल्या माजी सैनिकांच्या पत्नींना/विधवांना दरमहा रु७५/- या दराने विद्यावेतन देण्यात येईल. तसेच वर नमूद केलेल्या ज्या माजी सैनिकांच्या पत्नी/विधवा, शिवणकला व विणणे यासारखे पाठ्यक्रम शासन मान्य व अनुदानित शिक्षण संस्थातून शिकत असतील त्यांना देखिल दरमहा रु२५/- या दराने विद्यावेतन देण्यात येईल.

३. या शैक्षणिक सवलतींचा फायदा शासनाच्या लहान कुटुंबाच्या धोरणानुसार कुटुंबातील तीन अपत्यांपर्यंत देण्यात येईल. त्यानुसार शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एसएसएन-१०८७/८९५१२/साशि-५, दिनांक- ८ फेब्रुवारी १९८८ अन्वये १५ ऑगस्ट, १९८८ नंतर जन्मलेल्या चौथ्या व त्यानंतरच्या अपत्यास ही सवलत देय नाही.

४. या सवलती "पात्रता प्रमाणपत्र" धारण करणा-या वरील प्रकारातील माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना, पत्नींना/विधवांना मिळतील. अशी प्रमाणपत्रे संबंधित जिल्हा सैनिक, नाविक व वैमानिक मंडळे माजी सैनिकांना, त्यांच्या पत्नी/विधवांना देतील. चिटणीस, महाराष्ट्र राज्य, सैनिक, नाविक व वैमानिक मंडळ, पुणे तसेच चिटणीस, जिल्हा सैनिक नाविक व वैमानिक मंडळे यांनी या योजनेखालील सवलतींना व्यापक प्रसिध्दी द्यावी आणि या सवलतीस पात्र असणा-या वरील प्रकारच्या माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना, पत्नींना/विधवांना "पात्रता प्रमाणपत्रे" दरवर्षी शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीस तात्काळ द्यावीत. या योजनेनुसार माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना पत्नींना/विधवांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलतींची तसेच [illegible] "पात्रता प्रमाणपत्र" [illegible] जिल्हा सैनिक, नाविक व वैमानिक [illegible] आहे.

५. या योजनेची कार्यवाही सुरळीतपणे होण्याच्या दृष्टीने या योजनेनुसार सवलती प्रदान करण्याकरिता सविस्तर नियम असलेली व या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्टात नमूद केलेली नियमावली मंजूर करण्यात येत आहे.

६. शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे आणि सर्व जिल्ह्याचे शिक्षणाधिकारी व शिक्षण निरिक्षक, बृहन्मुंबई यांनी या योजनेस राज्यातील शासनमान्य व अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक शाळा, कनिष्ठ महाविद्यालये महाविद्यालये व अन्य शैक्षणिक संस्था [शिवणकला इत्यादि] यांमधून व्यापक प्रसिध्दी द्यावी. तसेच या संस्थांच्या प्रमुखांना या आदेशांची सविस्तर माहिती विद्यार्थी व पालक यांना देण्याबाबत सूचना द्याव्यात. या सवलतींचा समावेश या संस्थांनी त्यांच्या प्रवेशविषयक माहिती पत्रातही करावा.

७. या योजनेप्रित्यर्थ होणारा खर्च "२७७-शिक्षण-एच-सर्वसाधारण-सीडी-इतर खर्च [सीडी][अकरा][नी]-पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-सीडी[अकरा][नी] [चार] माजी सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलती" या शीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व त्यासाठी चालू वर्षी करण्यात आलेल्या तरतुदीतून व त्यानंतर प्रत्येक वर्षी याकरिता केल्या जाणाऱ्या तरतुदीतून भागविण्यात यावा. ही जिल्हा स्तरावरील योजना आहे. म्हणून प्रत्येक जिल्ह्याकरिता दरवर्षी लागणारी तरतूद वरील तरतुदीतून शिक्षण संचालकांनी प्रत्येक जिल्ह्यास तात्काळ उपलब्ध करून द्यावी. व सर्व जिल्हा नियोजन व विकास मंडळांनीही ती कळविण्यात यावी.

८. हा शासन निर्णय, नियोजन विभाग व वित्त विभाग यांच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २०२९/९/व्यय-५, दिनांक २०.९.८७ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. या आदेशाची इंग्रजी प्रत सोबत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/- [signature]
[म. का. सखदेव]
सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

सर्व विभागीय आयुक्त,

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव.

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

उच्च शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तंत्रशिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तंत्र प्रशिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, पुरातत्व व पुराभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

ग्रंथालय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

समाज कल्याण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.

संचालक, वैद्यकीय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

शेती संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

पोलिस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, महासंचालनालय, मुंबई.
[योग्य ती प्रसिद्धी देण्याकरिता]

सर्व जिल्ह्यांचा जिल्हा सैनिक मंडळाचे अध्यक्ष.

सर्व जिल्हाधिकारी.

सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक.

सर्व विभागीय तंत्रशिक्षण उपसंचालक.

पोलिस आयुक्त, मुंबई.

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

सर्व जिल्हा परिषदांचे शिक्षणाधिकारी.

शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई [३]

सचिव, महाराष्ट्र राज्य [illegible] बोर्ड, शिवाजीनगर, पुणे
[योग्य ती प्रसिद्धी देण्याकरिता]

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई.

महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर.

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्रमांक-एनडीएफ-१०७९/२२२९३
[५३७] साशि-५, दिनांक १४ जानेवारी १९८५ चे सहपत्र.

परिशिष्ट.

माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना पत्नींना/विधवांना शैक्षणिक सवलती देण्याच्या योजनेविषयीचे नियम.

१] योजनेचे नांव := माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना, पत्नींना/विधवांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना.

२] योजनेची व्याप्ती := महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र धारण करणा-या किंवा महाराष्ट्रात भरती झालेल्या भूसेना, नौदल व वायू दलातील तत्सम दर्जाच्या हुद्दयापर्यंत [या त्यापेक्षा कमी दर्जाच्या हुद्दयावरुन] सेवेतून निवृत्त झालेल्या माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना, पत्नींना/विधवांना या योजनेखालील शैक्षणिक सवलती देय आहेत.

३] सवलतीचा लाभ मिळण्यासाठी पात्रता := ३.१. या सवलतीसाठी पात्र धरण्यासाठी आवश्यक असणारे पात्रता प्रमाणपत्र जिल्हाधिकारी आणि अध्यक्ष डी.एस.एस.ॲन्ड ए. बोर्ड यांचेकडून विहीत अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.

३.२. या शैक्षणिक सवलतींचा फायदा शासनाच्या सध्याच्या धोरणानुसार कुटुंबातील तीन अपत्यांपर्यंतच देण्यात येईल. त्यानुसार शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्रमांक एफओआयएस १०६७/८९५१२-सी दिनांक ८.२.१९६८ अन्वये १५ ऑगस्ट १९६८ नंतर जन्मलेल्या चौथ्या या त्यानंतरच्या अपत्यास ही सवलत देय नाही.

४] शैक्षणिक सवलतीचे स्वरुप :-

१] राज्यातील मान्यताप्राप्त व अनुदानित शैक्षणिक संस्थेत शिक्षणाच्या सर्व स्तरावर फी माफीची सवलत [इ. १ली पासून पदव्युत्तर स्तरापर्यंत] मोफत शिक्षणाची सवलत म्हणजे शिक्षण फी, सत्र फी, परीक्षा फी, ग्रंथालय फी, प्रयोगशाळा फी वगैरे भरावी लागणार नाही.

२] राज्यातील मान्यताप्राप्त व अनुदानित माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालये यामध्ये माध्यमिक [illegible] परीक्षा व उच्च माध्यमिक स्तरापर्यंत अभ्यासक्रम शिकत असणा-या विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शनपर/क्रमिक पुस्तके व गणवेशासाठी अनुदान देण्यात येईल.

शिक्षणाचा स्तर	पुस्तकांसाठी अनुदान	गणवेशासाठी अनुदान
इयत्ता १ ते ७	रु. १०/- वार्षिक	रु. २५/- वार्षिक
इयत्ता ८ ते १२	रु. ३०/- वार्षिक	रु. ४०/- वार्षिक

३. शासन मान्य व अनुदानित अध्यापक विद्यालयात शिक्षण घेणाऱ्या वर नमूद केलेल्या माजी सैनिकांच्या पत्नींना/विधवांना दरमहा रु. ३५/- या दराने विद्यावेतन देण्यात येईल. तसेच ज्या माजी सैनिकांच्या पत्नी/विधवा शिवणकला व वेतणे यासारखे पाठ्यक्रम शासनमान्य व अनुदानित संस्थातून शिकत असतील त्यांना देखील दरमहा रु. ३५/- या दराने विद्यावेतन देण्यात येईल.

५. <u>या सवलतीसाठी अर्ज करण्याबाबतची कार्यपद्धती.</u>

५.१ या सवलतीसाठी विहित नमुन्यात व दोन प्रतीत विद्यार्थ्यांच्या वडिलांनी शैक्षणिक संस्थेच्या प्राचार्य/प्रमुखामार्फत शिक्षणाधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद, शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई यांच्याकडे वरील नियम ३ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे पात्रता प्रमाणपत्रांसह अर्ज करणे आवश्यक आहे.

५.२ असे अर्ज प्रवेश घेतल्यापासून ६० दिवसांचे आत अथवा उन्हाळ्याच्या सुट्टीनंतर शैक्षणिक वर्ष सुरु झाल्यापासून अथवा पात्रता प्रमाणपत्र मिळाल्यानंतर यापैकी जी तारीख नंतरची असेल त्यापूर्वी सादर करणे आवश्यक आहे. तथापि जिल्हाचे शिक्षणाधिकारी आणि शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई यांना आणखी ९० दिवसांपर्यंतचा अर्ज सादर करण्यातील विलंब क्षमापित करण्याचे अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत. अपवादात्मक परिस्थितीत यानंतरचा विलंब क्षमापित करण्याचे अधिकार, जिल्हाधिकारी व अध्यक्ष डी.एस.एस.ए. यांची शिफारस असल्यास विभागीय शिक्षण उपसंचालकांना प्रदान करण्यात येत आहेत.

फी न मिळणाऱ्या ... [illegible]

६. <u>शासकीय, शासन मान्य व अनुदानित अशासकीय संस्थांना शासन मान्य व अनुदानित [illegible] अशासकीय संस्थांना फी. मिळण्यार्थ प्रतिपूर्ति [illegible]</u>

१] या योजनेखालील नियमानुसार फी माफीची सवलत देय असलेल्या कोणत्याही विद्यार्थ्यांकडून कोणत्याही शासनमान्य व अनुदानीत

संस्थेने फी आकारु नये.

२. शासन मान्य व अनुदानित अशासकीय संस्थांना अशा विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण फी, प्रयोगशाळा फी, ग्रंथालय फी, प्रवेश फी व सत्र फीची प्रतिपूर्ती करण्यात येईल. मात्र ज्या ठिकाणी १००टक्के वेतन अनुदान देण्यात येते अशा संस्थांना शिक्षण फीच्या रकमेची प्रतिपूर्ती करण्यात येणार नाही. किंवा ज्या शैक्षणिक संस्थांना अनुदान देताना त्यात शैक्षणिक शुल्काचा समावेश करुन अनुदान दिले जात असेल तर त्यांना शैक्षणिक शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यात येणार नाही.

३] शासकीय संस्थाबाबत अशा विद्यार्थ्यांना फी माफीची सवलत दिल्यामुळे त्यांच्या उत्पन्नातील तूट ही महसुली तोटा म्हणून समजण्यात येईल.

७. सवलतीचे नूतनीकरण करणे व इतर शर्ती

१] या सवलती समाधानकारक प्रगती, चांगली वर्तणूक व नियमित उपस्थिती असल्यास विहित अभ्यासक्रम संपेपर्यंत चालू राहतील.

२] वार्षिक परीक्षेत अनुत्तीर्ण झाल्यास, अथवा वरच्या वर्गात पदोन्नत न झाल्यास या सवलती स्थगित ठेवण्यात येतील. मात्र जर नंतर विद्यार्थी वरच्या वर्गात पदोन्नत झाला की त्यास ही सवलत पुढे चालू ठेवण्यात येईल. म्हणजेच एकाच वर्गात [अथवा संलग्न वर्गात] या सवलतींचा लाभ दोन वेळा दिला जाणार नाही.

३] या सवलतींचा लाभ घेणाऱ्या व्यक्तिस अन्य दुसऱ्या योजनेखाली फी माफी, पुस्तक अनुदान, गणवेश अनुदान इत्यादी सवलतींचा लाभ या सवलती [illegible] घेता येणार नाही, तसेच एकाच वेळी एका विद्यार्थ्याला एका पेक्षा जास्त अभ्यासक्रमांसाठी या सवलतीचा लाभ दिला जाणार नाही.

४] जर असे आढळून आले की, [illegible] प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी सवलतीचा लाभ मिळण्यासाठी असत्य चुकीची माहिती देण्यात आली तर या योजनेखालील सवलत रद्द करण्यात येईल.

८. योजनेची अंमलबजावणी करणारे नियंत्रक अधिकारी.

या योजनेखाली फी माफी व इतर सवलती देण्याबाबत नियंत्रक [illegible] राज्य, पुणे हे राहतील. या योजनेची [illegible] कार्यवाही आणि योजना कार्यान्वित करण्याचे काम शिक्षणाधिकारी [illegible] शासनाकडून वेळोवेळी [illegible] निर्देशानुसार करतील.

५८

अर्जाचा विहित नमुना

माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना, पत्नींना/विधवांना शैक्षणिक सवलती देण्याबाबत अर्ज.

[विद्यार्थ्यांच्या वडिलांनी दोन प्रतीत अर्ज सादर करावा]

प्रति,

x प्राचार्य,

मुख्याध्यापक,

संस्था प्रमुख

--शाळा/महाविद्यालय/संस्था

विषय : माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना देय असलेल्या शैक्षणिक सवलती मिळण्यासाठी अर्ज.

x महोदय/महोदया,

मला/माझ्या मुलाला/माझ्या मुलीला/खालील नमूद केलेली माहिती विचारात घेऊन १९. – या शैक्षणिक वर्षासाठी वरील योजनेखाली अनुज्ञेय असलेल्या शैक्षणिक सवलती मंजूर करण्यात अशी विनंती मी करीत आहे.

विद्यार्थ्याचे/विद्यार्थिनीचे नांव :------------------------------------

वर्ग :------------------------------------

शाखा :------------------------------------

२. x मी/माझा मुलगा/माझी मुलगी या योजनेखाली या इयत्तेसाठी/वर्गासाठी [अथवा तत्सम वर्गासाठी] दुसऱ्यांदा सवलतीचा लाभ मिळावा म्हणून अर्ज करीत नाही.

३. x मी/माझा मुलगा/माझी मुलगी यांनी दुसऱ्या अभ्यासक्रमासाठी शैक्षणिक सवलती मिळाव्यात म्हणून अर्ज केलेला नाही.

४. वर नमूद केलेला माझा मुलगा/मुलगी हा/ही दि. १५ ऑगस्ट १९६८ नंतर जन्मलेले ४ थे वा त्यानंतरचे अपत्य नाही.

५. डी.एस.एस.ए.बोर्ड/डी.एस.एस.ए.बोर्ड यांचे महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास पत्र धारण करीत असल्याचे किंवा महाराष्ट्रात भरती झाल्याचे व भरती झाल्यानंतर या नौदल आणि वायु दलातील तत्सम दर्जाच्या हुद्द्यापर्यंत वा [या हुद्द्यांच्या वरील हुद्द्यापर्यंत] पोहोचलेले माजी सैनिक असल्याचे या योजनेखालील सवलतीचा लाभ मिळण्यासाठी आवश्यक असलेले प्रमाणपत्र सोबत जोडले आहे.

...२/-..

//१०//

५. मला याची जाणीव आहे की ही माहिती खोटी आढळून आल्यास, या योजनेखाली दिल्या जाणाऱ्या सवलती रद्द होतील.

अर्जदाराची सही, नाव व पत्ता

x लागू नसलेला मजकूर खोडावा.

शिक्षण संस्थेच्या प्रमुखांनी भरावा.

पृष्ठांकन क्रमांक ——————

दिनांक ——————

शिक्षणाधिकारी जिल्हा परिषद /शिक्षण निरीक्षक
बृहन्मुंबई यांना खालील अभिप्रायासह विचारार्थ अग्रेषित:-

[१]अर्जदाराने सादर केलेला अर्ज मी पाहिला असून तो योग्य प्रकारे भरला आहे व त्या सोबत आवश्यक ते प्रमाणपत्र सादर केले आहे याची दक्षता घेण्यात आली आहे. हा अर्ज भरण्यासाठी विद्यार्थ्याला/ अर्जदाराला आवश्यक तेथे मी मार्गदर्शन केले आहे.

[२]ही शिक्षण संस्था [उन्हाळ्याच्या सुट्टीनंतर]दि. रोजी.
उघडण्यात आली.

विद्यार्थ्याने दि. ——————रोजी प्रवेश घेतला

पात्रता प्रमाणपत्र दि. ——————रोजी देण्यात आले आहे.

[३]अर्जदाराने दि. ——————रोजी अर्ज सादर केला.

[४]माझ्या माहितीप्रमाणे अर्जदाराने अर्जात नमूद केलेली माहिती बरोबर आहे.

[५]अर्जदार या योजनेखाली खालील शैक्षणिक सवलती मिळण्यास पात्र आहे अशी माझी खात्री आहे.

[अ]फी माफी [शिक्षण संस्थेला प्रतिपूर्ती करावयाची रक्कम

१]ट्यूशन फी [illegible] रु. /- वर्षाकरिता

२] प्रयोग शाळा फी [illegible] रु. /- वर्षाकरिता

[ब]विद्यार्थ्यास देय असलेली रक्कम. रु. /- वर्षाकरिता

पुस्तक अनुदान

[illegible] अनुदान रु. /- वर्षाकरिता

एकूण रु.]

]

[illegible]

दि

शिक्षण संस्थेच्या प्रमुखांची सही व शिक्का

(5)

20 JAN 1990

माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना....

निवृत्त सैनिकांबरोबरच केंद्र शासनाच्या व्याख्येनुसार परंतु मेजर हुद्यापर्यन्तच्या माजी सैनिकांच्या पाल्यांना योजना लागू करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन,
शिक्षण व सेवायोजन विभाग,
शासन निर्णय, क्रमांक–एनडीएफ–१०७९/२२२९२९/[५३७–दोन]/साशि–५,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई–४०० ०३२.

दिनांक: १६ जानेवारी, १९९०.

संदर्भ:– १] शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ–१००९/२२२९३०/[५३७]/साशि–५, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५.

२] शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ–१०७९/२२२९३०/[५३७]/साशि–५, दिनांक १७ जुलै, १९८७.

३] शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे अर्धशासकीय पत्र क्र. स्वासे/डब्ल्यूसी–३१०७९/२१–[मा. शि.] दिनांक १७ जून, १९८९.

प्रस्तावना:– शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्रमांक–एनडीएफ–१०७९/२२२९२०/[५३७]/साशि–५, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५ अन्वये माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना "ब" वर्गातील सैनिकांना अनुज्ञेय असलेल्या शैक्षणिक सवलती देण्याबाबतची योजना १९८४–८५ च्या शैक्षणिक वर्षापासून राज्यातील मान्यता प्राप्त व अनुदानित शिक्षण संस्थात शिक्षण घेणाऱ्या पाल्यांसाठी लागू करण्यात आली. सदर आदेशानुसार महाराष्ट्र राज्याचे प्रमाणपत्र धारण करणाऱ्या किंवा महाराष्ट्रात भरती झालेल्या मेजर व नौदल या वायुदलातील तत्सम दर्जाच्या हुद्यापर्यन्त [व या हुद्यापेक्षा कमी हुद्यावरून] निवृत्त झालेल्या माजी सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती अनुज्ञेय आहेत. महाराष्ट्र राज्य सैनिक कल्याण मंडळाने या सवलती निवृत्त झालेल्या माजी सैनिकांबरोबरच केंद्र शासनाच्या गृह विभागाने दिनांक १५ डिसेंबर, १९७९ च्या अधिसूचनेत [illegible] असलेल्या व्याख्येनुसार माजी सैनिकांनाही लागू कराव्यात [illegible]

केंद्र शासनाच्या गृह विभागाच्या दिनांक १५ डिसेंबर, १९७९ च्या क्रमांक–३९०१६/१०/७९/एस्टे [सी] च्या अधिसूचनेत "डी" मध्ये "माजी सैनिक" [illegible]

याची व्याख्या खालील प्रमाणे नमूद केली आहे :-

"माजी सैनिक" म्हणजे ज्या व्यक्तीने भारतीय संघ राज्याच्या नियमित भूदलात, नौदलात किंवा वायुदलात कोणत्याही [illegible] [मग तो लढवय्या म्हणून असो किंवा बिगर लढवय्या असो] सेवा केल्यानंतर [अटेस्टेशन नंतर] सलग सहा महिने सेवा केली आहे अशी व्यक्ती, यामध्ये भारतीय माजी संस्थानांच्या लष्करी सेनेतील व्यक्तींचा समावेश होतो, परंतु त्यात आसाम रायफल्स, संरक्षण सुरक्षा दल, सर्वसाधारण राखीव अभियांत्रिकी दल, लोक सहाय्यक सेना आणि टेरीटोरीअल आर्मी यातील व्यक्तींचा समावेश होत नाही,

आणि

१] ज्या व्यक्तीला, त्याच्या स्वत:च्या विनंतीवरुन मुक्त करण्यात आलेले आहे किंवा [illegible] अगर गैरवर्तणूक अगर अकार्यक्षमता या कारणास्तव कार्यमुक्त केले गेले नाही किंवा या कारणामुळे कार्यमुक्त करण्याऐवजी किंवा राखीव म्हणून [illegible] केलेले नाही, अशी व्यक्ती,

अथवा

२] ज्या व्यक्तीला सैन्यातून मुक्त होण्यासाठी किंवा राखीव म्हणून वर्ग होण्यासाठी आवश्यक असलेला सेवाकाल पूर्ण करण्यास सहा महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधी राहिलेला नाही, अशी व्यक्ती,

अथवा

३] जी व्यक्ती ५ वर्षे लष्करी सेवा पूर्ण करुन स्वत:च्या विनंतीने कार्यमुक्त झाली आहे, अशी व्यक्ती,

[इंग्रजी अधिसूचनेतील उतारा सहपत्र "अ" मध्ये पहावा.]

महाराष्ट्र राज्य सैनिक कल्याण मंडळाची ही मागणी काही काळ शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:- शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एन. डी. एफ.- १८७५/२२२९३०/[५३७]/साशि-५, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५ अन्वये माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना मंजूर केलेल्या शैक्षणिक सवलती यापुढे माजी सैनिकांबरोबरच केंद्र शासनाच्या गृह मंत्रालयाने अधिसूचना

क्रमांक. ३९०१६/१०/७९/एस्टॅ/सी, दिनांक १५ डिसेंबर, १९७९ मधील [सी]मध्ये नमूद केलेल्या " माजी सैनिकां" पैकी

१] मेजर या त्यापेक्षा कमी हुद्यावरुन सैन्यातून मुक्त झालेले व

२] ज्यांनी महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र धारण केले आहे किंवा जे महाराष्ट्रात भरती झाले आहेत.

अशा माजी सैनिकांच्या पाल्यांना/पत्नींना/विधवांना १९८९-९० च्या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यास शासनाची मंजुरी देण्यात येत आहे.

२. या शासन निर्णयात समाविष्ट असलेल्या माजी सैनिकांच्या पाल्यांना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ-१०८९/२२२९२०/[७३७] साशि-५, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५ व दिनांक १७ जुलै, १९८७ मध्ये नमूद केलेल्या सर्व तरतुदी लागू राहतील. मात्र, या वर्षी हे आदेश आता निर्गमित होत असल्याने या सवलतीचे अर्ज संबंधित जिल्हा शिक्षणाधिकाऱ्यांकडे सादर करण्याची मुदत दिनांक २० फेब्रुवारी, १९९० पर्यंत "विशेष बाब " म्हणून वाढविण्यात येत आहे. तेव्हा, सर्व जिल्ह्यांच्या सैनिक कल्याण अधिकाऱ्यांनी आणि संचालक, सैनिक कल्याण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी या सवलतीस पात्र असणाऱ्या माजी सैनिकांना त्यांच्या पाल्यांकरिता पात्रता प्रमाणपत्रे तात्काळ द्यावीत.

३. याप्रित्यर्थ होणारा खर्च" सुरुवातीला शासन ज्ञापन, वित्त विभाग, क्रमांक-आकीन १९९०/२०४/अर्थसं-६, दिनांक ११ जानेवारी, १९९० अन्वये आकस्मिकता निधीतून मंजूर केलेल्या रु. १५,००,०००/- [रु. पंधरा लाख फक्त] या रकमे मधून भागविण्यात यावा व तो पुढील शिर्षाखाली दाखविण्यात यावा :-

"२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण
८० सर्वसाधारण -
८०० इतर खर्च -
पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना -
[अकरा] [बी] माजी सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलती."

४. मंजूर अग्रीम रकमेतून प्रत्यक्ष खर्ची पडलेल्या रकमेबाबत सविस्तर अहवाल शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी शिक्षण व सेवायोजन विभागाला पाठवावा. तसेच पूरक मागणी सादर करण्यासाठी प्रस्तावही त्यांनी वेळेवर पाठवावा.

..४ -

५. संबंधित खर्च आकस्मिकता निधी अग्रिमामधून खर्ची पडणारा [illegible] "महाराष्ट्र आकस्मिकता निधी" नियमावलीतील नियम [illegible] प्रस्ताव [illegible] सादर करताना पुढील प्रमाणे कार्यवाही करावी:-

अ] आकस्मिकता निधीतून करण्यात येणा-या खर्चासंबंधीच्या प्रत्येक देयकावर तांबड्या शाईने "रुपये आकस्मिकता निधीतून" अशी नोंद घेण्यात यावी.

ब] जर आकस्मिकता निधीतून मंजूर झालेली रक्कम पूर्ण खर्च होणार नसेल तर अग्रिम रक्कम कमी करण्यासाठी शासनाकडे वेळीच प्रस्ताव सादर करण्यात यावा.

क] आकस्मिकता निधीतून खर्च करण्यात येणा-या रकमेचा खाता मेळ घालण्यात यावा.

ड] आकस्मिकता निधीतून केलेल्या खर्चासाठी काढावयाची रक्कम [illegible] पासून काढावी.

इ] अशी प्रत्येक बिलावर व प्रति प्रमाणकावर [illegible] विभागाने ज्या शासकीय ज्ञापनाद्वारे अग्रिम मंजूर केला आहे त्याचा क्रमांक व दिनांक नमूद करावा.

फ] बिलासोबत पाठविलेल्या स्लिपवर लेखाशिर्ष, कोड नंबर व खर्चाचा कोड नंबर नमूद करावा.

६. वरील निर्णयामुळे होणारा जादा खर्च करण्यासाठी संबंधित जिल्हयांना १९८९-९० च्या वार्षिक योजनेत सोबतच्या सहपत्र "ब" मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे जादा तरतूद उपलब्ध करुन देण्यात आली असून, त्यातून हा खर्च भागविण्यात यावा.

७. हा शासन निर्णय, नियोजन व वित्त विभाग यांच्या सहमतीने [illegible] वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. [illegible], दिनांक ८ जानेवारी, १९९० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

[signature]

[श्री. ग. खळे]
शासनाचे उप सचिव

प्रति,

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,

माजी सैनिकांच्या मुलांना/पत्नीला/विधवांना
शैक्षणिक सवलती देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग
शासन परिपत्रक क्र सैशैस २००३/(६०१/०३)/मशि-१
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : ११-जून,२००४

पहा :- शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एचडीएफ १०७१/२२२१२०(५३७) साशि-५, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५.

परिपत्रक

शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एचडीएफ १०७१/२२२१२०(५३७) साशि-५, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५अन्वये राज्यातील माजी सैनिकांच्या मुलांना/ मुलींना/पत्नींना/ विधवांना राज्यातील मान्यताप्राप्त व अनुदानित शैक्षणिक संस्थांत शिक्षणाच्या सर्व स्तरावर फी माफीची सवलत (इयत्ता पहिलीपासून पदव्युत्तर स्तरापर्यंत) १९८४-८५ पासून लागू करण्यात आली आहे. तथापि सदर आदेश असूनही माजी सैनिकांच्या पाल्यांना फी भरावी लागत असून त्याची प्रतिपूर्ती काही अभियांत्रिकी व वैद्यकीय शिक्षणसंस्थांकडून केली जात नसल्याच्या तक्रारी शासनास प्राप्त होत आहेत.

२. सदर परिस्थितीत सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणण्यात येते की शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एचडीएफ १०७१/ २२२१२०(५३७) साशि-५, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५ ची अंमलबजावणी कटाक्षाने करण्यात यावी व राज्यातील मान्यताप्राप्त व अनुदानित शैक्षणिक संस्थांत शिक्षणाच्या सर्व स्तरावर फी माफीची सवलत राज्यातील माजी सैनिकांच्या मुलांना/ मुलींना/पत्नींना/ विधवांना यापुढे दिली जाईल याची दक्षता घेण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु. द. पडवळ)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

क्रमांक १२१ स्वरूप / १४...

(11)

स्वातंत्र्य सैनिकांच्या तसेच आजी-माजी
सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती

महाराष्ट्र शासन

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग

शासन निर्णय, क्र. एनडीएफ/२००४/(६१३ /०४)/केपुप्रो

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२.

दिनांक : २५ ऑक्टोबर, २००४.

संदर्भ : १) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एमआयएस १४६५/ एच, दि.२३.११.१९६५

२) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र.एनडीएफ १०७२/ २४८७/एस, दि. १०.११.१९७२

३) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ-१०७९/ २२२९२० / (५३७)/साशि_५, दि. १४ जानेवारी १९८५

४) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्र. एनडीएफ १०९४/ (१६६८/९४)/साशि-५, दि. १३ सप्टेंबर १९९४.

शासन निर्णय :-

स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एमआयएस १४६५/एच, दि.२३.११.१९६५ अन्वये, आजी सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र.एनडीएफ १०७२/ २४८७/एस, दि.१०.११.१९७२ अन्वये व माजी सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ-१०७९/२२२९२० /(५३७)/साशि ५, दि. १४ जानेवारी, १९८५ अन्वये कार्यान्वित आहे. सदर योजनेनुसार वर नमूद केलेल्या स्वातंत्र्य/आजी/माजी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना राज्यातील मान्यताप्राप्त व अनुदानित शैक्षणिक संस्थात शिक्षणाच्या सर्व स्तरावर (इ. १ली ते पदव्युत्तर स्तरापर्यंत) मोफत शैक्षणिक सवलत देण्यात आली आहे. सवलतीच्या दरांमध्ये शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्र. एनडीएफ १०९४/(१६६८/९४)/साशि-५, दि. १३ सप्टेंबर १९९४ अन्वये सुधारणा करण्यात आली आहे. तत्कालिन शिक्षण व सेवायोजन विभागाचे मे १९९२ मध्ये " शालेय शिक्षण विभाग" व " उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग" अशा दोन विभागांमध्ये विभाजन झाले आहे. त्यामुळे यापुढे उपरोक्त योजनेअंतर्गत या विभागाच्या अधिपत्याखालील इ. १ ली ते १२ वीच्या संबंधित विद्यार्थ्यांना पुढील शैक्षणिक वर्षापासून (सन २००५-०६) लाभ अनुज्ञेय राहील. इ. १२ वी नंतर

उच्च व तंत्र शिक्षण घेणाऱ्या लाभार्थी विद्यार्थ्यांबाबत पुढील शैक्षणिक वर्षापासून (सन २००५-०६) उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाकडून स्वतंत्रपणे कार्यवाही करण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

प्रप्रवळवी

(प्र. प्र. वळवी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सचिव, महाराष्ट्र राज्य (सैनिक बोर्ड, कौन्सिल हॉल, पुणे)(व्यापक प्रसिध्दी देण्यासाठी)

तंत्र शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

तंत्र प्रशिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

संचालक, पुरातत्व व पुराभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

ग्रंथालय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

समाजकल्याण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.

संचालक, वैद्यकीय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

शेतीसंचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १-२, मुंबई/ नागपूर

महालेखापाल (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १-२, मुंबई/ नागपूर

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.

मुख्य लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.

मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई.

सर्व जिल्हयांचे कोषागार अधिकारी

पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई(योग्य ती प्रसिध्दी देण्याकरिता)

सर्व जिल्हयांच्या जिल्हा सैनिक मंडळाचे अध्यक्ष

सर्व विभागीय आयुक्त

सर्व जिल्हाधिकारी

सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक

सर्व विभागीय तंत्र शिक्षण उपसंचालक

पोलीस आयुक्त, मुंबई.

सर्व जिल्हयांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी

सर्व शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद

शिक्षण निरीक्षक, मुंबई (दक्षिण, उत्तर आणि पश्चिम),

भारत सरकारचे सचिव, शिक्षण व समाजकल्याण मंत्रालय, नवी दिल्ली.

भारत सरकारचे सचिव,संरक्षण मंत्रालय, नवी दिल्ली.

मा. मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव

मा.मंत्री (शा.शि.) यांचे खाजगी सचिव

मा. राज्यमंत्री (शा.शि.) यांचे खाजगी सचिव

शालेय शिक्षण विभागातील सर्व कार्यासने.

निवड नस्ती, केपुयो

A:kpuyo-led 2004-510-24o41

स्वातंत्र्य सैनिकांच्या तसेच आजी व माजी सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती, या सवलतींमधील पुस्तक अनुदान, गणवेश अनुदान, शिष्यवृत्ती, विद्यावेतन यांत वाढ करणे.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण विभाग

शासन निर्णय, क्र. एनडीएफ-१०९४/(१६६८/९४) साशि - ५, मंत्रालय,
विस्तार भवन, मुंबई-३२
दिनांक १३ सप्टेंबर ९४ ✓

संदर्भ - १) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग.
क्र. एमआयएस-१४६५/एच, दिनांक २३. ११. ६५
२) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग,
क्र. एनडीएफ-१०७२/२४८७/एस, दिनांक २०. ११. ७२
३) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग
क्र. एनडीएफ-१०७९/२२२९२०/(५३७) साशि-५,
दिनांक १४. १. ८५

प्रस्तावना - स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एमआयएस १४६५/एच, दि. २३. ११. १९६५ अन्वये, आजी सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एनडीएफ/१०७२/२४८७/एस, दि. २०. ११. ७२ अन्वये व माजी सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एनडीएफ १०७९/२२२९२०/(५३७) साशि-५, दिनांक १४. १. ८५ अन्वये कार्यान्वित होत आहे. सदर योजनेनुसार स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना तसेच आजी व माजी सैनिकांच्या पाल्यांना देण्यात येणाऱ्या सवलती मधील पुस्तक अनुदान, गणवेश अनुदान, शिष्यवृत्ती व विद्यावेतन यामध्ये सुधारणा व्हावी म्हणून शासनाकडे स्वातंत्र्य सैनिक उच्चाधिकार व महाराष्ट्र राज्य सैनिक मंडळ यांच्याकडून सतत पाठपुरावा करण्यात येत होता.

शासन निर्णय - स्वातंत्र्य सैनिक उच्चाधिकार समिती व महाराष्ट्र राज्य, सैनिक मंडळ यांनी केलेल्या मागणीचा शासनाने सहानुभूतीने सर्वंकष विचार केला. आणि स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना तसेच आजी व माजी सैनिकांच्या पाल्यांना देण्यात येणाऱ्या शैक्षणिक सवलती या योजनेतील पुस्तक अनुदान, गणवेश अनुदान शिष्यवृत्ती व विद्यावेतन या दरात दिनांक १. ४. १९९४ पासून वाढ करण्यास व त्यासाठी १९९४-९५ या आर्थिक वर्षामध्ये रुपये ४०,३१,०००/- च्या

. . २ .

वाढीव सवलत संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक १, २ व ३ मधील अटींच्या अधीन राहून मंजुरी देण्यात येत आहे. सुधारित दरतालिकेचे विवरणपत्र सोबत जोडले आहे.

२. या योजनेप्रित्यर्थ होणारा खर्च "२२०२-सर्वसाधारण शिक्षण - ८० - सर्वसाधारण - ८०० इतर खर्च [पाच] [१] [एक] स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलती [२२०२ १२९४] व [आठ] [१] [सं] सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलती [२२०२ १५०१] या शिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व त्यासाठी चालू वर्षी करण्यात आलेल्या तरतुदीतून तो भागविण्यात यावा.

३. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या सहमतीने, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३५२/९४/व्यय-५अ, दिनांक ११.५.१९९४ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-
[पु. ठ. नाईक]
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,

क्रमांक : अशासि/१०९४/२१ ड्ड
शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,
पुणे ४११ ००१, दिनांक २२.४.९४.

माहितीस्तव व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी रवाना.

[signature] २८/४/१९९४
शिक्षण संचालकांकरिता

प्रति,
१] सर्व शिक्षणाधिकारी [माध्यमिक] जिल्हा परिषद
२] सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
३] शिक्षण निरीक्षक बृहन्मुंबई [दक्षिण/उत्तर/पश्चिम]

प्रत २१. ९. १९९४

स्वातंत्र्य सैनिक, आजी व माजी सैनिक यांच्या पाल्यांना देण्यात येणा-या शैक्षणिक सवलतीमधील पुस्तक अनुदान, गणवेश, अनुदान, शिष्यवृत्ती व विद्यावेतन यांच्या दराबाबतचे विवरणपत्र

१ सवलती	१ली ते ४थी	५वी ते ७वी	८वी ते १०वी	११वी/१२वी	प्रमाणपत्र	पदविका	पदवी व पदव्युत्तर	पदवी व पदव्युत्तर (अभियांत्रिकी)
२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये
स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती								
अ) शिष्यवृत्ती –								
प्रचलित दर (दरमहा)	—	[१०]	[१०]	[१०]	[४०]	[५०]	[५०]	[६०]
सुधारित दर (दरमहा)	—	१५	२०	२५	६०	५०	५०	६०
ब) पुस्तक अनुदान								
प्रचलित दर (वार्षिक)	[१५]	[२०]	[४०]	[४०]	[५०]	[१००]	[१००]	[२००]
सुधारित दर (वार्षिक)	२५	५०	७५	७५	७५	२००	२००	४००
आजी सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती								
अ) पुस्तक अनुदान व लेखन सामग्री "अ" वर्ग								
प्रचलित दर (वार्षिक)	[२०]	[२०]	[६०]	[६०]	[५०]	[१००]	[१००]	[२००]
सुधारित दर (वार्षिक)	३०	५०	१००	१००	१००	२००	२००	४००
"ब" व "क" वर्ग								
प्रचलित दर (वार्षिक)	[१०]	[१०]	[३०]	[३०]	—	—	—	—
सुधारित दर (वार्षिक)	२५	[illegible]	७५	७५	—	—	—	—

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	"ड" वर्ग								
	प्रचलित दर (वार्षिक)	–	–	–	–	–	[१००]	[१००]	[१००]
	सुधारित दर (वार्षिक)						२००	३००	३००
	गणवेश व कपडे अनुदान								
	"ड" वर्ग								
	प्रचलित दर (वार्षिक)	[५०]	[५०]	[१००]	[१००]	[१००]	[१५०]	[१५०]	[२००]
	सुधारित दर (वार्षिक)	६०	८०	१००	१००	१००	१५०	१५०	२००
	"ब" व "क" वर्ग								
	प्रचलित दर (वार्षिक)	[२५]	[२५]	[५०]	[५०]	–	–	–	–
	सुधारित दर (वार्षिक)	६०	८०	१००	१००	–	–	–	–
	पत्नी व विधवांना निर्वाह								
	प्रचलित दर (दरमहा)			[२५]	[३५]				
	सुधारित दर (दरमहा)			४०	५०				
७)	माजी सैनिक यांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती								
	प्रत्यक्ष अनुदान								
	प्रचलित दर (वार्षिक)	[१०]	[१०]	[३०]	[३०]				
	सुधारित दर (वार्षिक)	२५	५०	७५	७५				
	गणवेश व कपडे अनुदान								
	प्रचलित दर (वार्षिक)	[२५]	[२५]	[५०]	[५०]				
	सुधारित दर (वार्षिक)	६०	६०	८०	१००				
	पत्नी/विधवांना निर्वाह								
	प्रचलित दर (दरमहा)					[२५]	[३५]		
	सुधारित दर (दरमहा)					४०	५०		